

94393/912
J. GIONTINIJEVA

Ubožni Tonče

KNJIŽNICA ZA OTROKE

030029419

Ubožni Tonče.

Jeseni je o trgatvi. Po cesti stopa deček, kateremu je kakih deset let. Oblečen je siromašno, čevljev nima, na glavi pa mu čepí star, velik klobuk, katerega je našel nekje. Ne podaje se mu kaj prida. Okolo vratú nosi krušno vrečo, ki pa je popolnoma prazna. Opira se na močno palico, veliko skoro, kakor je sam.

Pred njim je répišče. Kakó rad bi ubožni Tonče — takó mu je imé — pojedel nekoliko repe! Ali njegova ni. Mati pa mu je vselej pripovedovala, da ne smé jemati nikoli, kar ni njegovo. Takó torej duší lakoto in korači dalje. Zdajci ugleda kmetsko dekletce, primeroma istih let kakor on sam. Dve kozi pase po strnišči poleg njive. Tonče steče k nji, zakaj videti je jako prijazna, in reče:

„Čuj, rad bi jedel nekoliko repe. Ali je tvoja?“

„Smeš“, odgovorí deklica. „Toda rajši ti dam kaj boljšega“.

Dobro dekletce potegne velik kos kruha iz žepa in tudi košček klobase. Nato sédeta, in mala pastirica razdelí kruh na dva nejednaka dela. Večji kos dá ubogemu dečku, manjšega pa obdrží sama záse.

Takó bi moral storiti vsakdo!

„Kakó pa ti je imé?“ vpraša ga, ko siromaček veselo zauživa svoj kruh. Précej ga ni hotel vzeti, zakaj bal se je, da bi deklica sama ne stradala.

„Tonče“, odgovorí ji. „In tebi?“

„Meni pa Marijca,“ pravi dekle. „Kam pa hočeš?“

„Oh, tega sam ne vem!“ odgovorí ubogi Tonče solzán. „Zakaj odkar mi je umrla mamica, nimam nikogar, da bi skrbel záme. Prositi moram in živeti ob tem, kar mi dajó dobri ljudjé.“

Marijca se tudi užalostí. Črn kos tkanine odtrga, viseč na njivi, in mu ž njim ovije klobuk. Videla je namreč, da takó žalujejo ljudjé, ako jim umrè kdo, kogar so ljubili.

Napósled prihaja hladno, zakaj mračí se. Marijca mora s kozama domóv. Ubogi Tonče pa ne vé, kam bi to noč položil trudno glavo.

„Čuj, Tonče,“ pravi mu milosrčna pastirica. „Pojdi tjà v gozd, kjer se kadí. Tam prebiva dobri ogljár Blaž in žena njegova. Gotovo te prenočita. Pri nas v vasi pa je hud ponočni čuvaj; utegnil bi te spoditi“.

Otroka se poslovita. Tonče presrčno zahvali dobrotno Marijco, predno se dekletce odpravi s kozama v vas, in ostane sam. In vender ne sam! Saj je ljubi Bog pri njem.

„Ljubi oče nebeški,“ moli iskreno in skleparoké. „Oh daj, da najdem dobrih ljudij, ki me prenočé in mi dadé jesti. Stôri, da mi ne bode beračiti, ampak da bodem delal in se učil marsičesa. Amen“.

Prav zdaj se oglasi večerni zvon takó lepó in slovesno, da se ubogemu Tončetu zdí, kakor bi sam ljubi Bog govoril ž njim in slišal molitev njegovo.

Takó torej čvrsto korači proti hišici ogljarjevi. Ogljár sedí ravno pred hišo in kadí iz pipice, ko pristopi Tonče. Prav lepó ga prosi, naj ga prenočí nocoj.

„Marijca, ki pase koze, rekla je, da ste dobri in da me ne boste spodili“, pristavi še.

„Ali si pa priden?“ vpraša ogljár resno. „Zakaj hudobnih otrok ne maram. Odkod pa si in kdo?“

Tonče mu pové, kar je že prej povedal Marijci. Reče še, da je bila mati že jako dolgo bolna in da je morala živeti ž njim ob tem, kar so jima dajali dobri ljudjé.

Ogljár ga pazno posluša in pravi nato: „Čuj, deček! Kako si pa misliš to, da so ljudjé vedno kaj dajali tebi in tvoji materi? Morda meniš, da mora biti takó? Nemara samó prosiš, ker nečeš delati?“

Tonče odkima. „Oh, ne!“ reče potem. „Kakó rad bi delal in se učil in potem pomagat vsem ljudém in jim kaj dajal, kakor so dajali oni meni in ljubi mamici. Beračiti ne maram, in Marijca, ki pase koze in je tolikanj dobra, tudi ne smé. In drugi tudi ne. Zato sem prej prav lepó prosil ljubega Bogá, naj me privede k dobrim ljudém, ki mi pomorejo, da mi ne bode treba beračiti.“

Vrlemu Blažu se porosé očí. „Marjeta,“ zakliče, „Marjeta!“ Čvrsta žena pride iz hiše.

„Poglej tega dečka! Moliti zná, in Bog ga je uslišal! — Otrók nimava. Kaj, ko bi ga posinila? Če bode priden, ostane lahko vedno pri naju.“

Tonče takó proseče pogleda gospodinjo, da se ji kar milo storí pri srci. Rada privoli.

Stara slaba obleka in palica in veliki klobuk in prazna vreča, vse je zdaj romalo v ogenj. Zakaj Tonče je dobil lepe nove stvari od novih starišev svojih. Čimdalje bolj se jim je omilil in oni njemu. Ogljár je skrbel zanj kakor za pravega sina.

Beračiti mu ni bilo treba, ampak hodil je z Marijco v isto šolo. Pridno sta se učila ter bila potem pridna, bogaboječa človeka.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJI (17U) (17UNICA)

00000463083

Pri J. Giontini-ji v Ljubljani se tudi dobivajo:

Car i tesar. Zgodovinska pripov . . .	20 kr.
Cerkvica na skali. Pravljica	12 kr.
Čas je zlato. Povest	36 kr.
Darinka, mala Črnogorka. Povest	24 kr.
Doma in na tujem. Povest	20 kr.
Hubad, Pripovedke za mladino. I., II., III. à	24 kr.
Izanami mala Japonka	24 kr.
Izdajalca domovine. Povest	24 kr.
Knez Črni Jurij. Zgodov. povest.	20 kr.
Narodne pripovedke. I., II. à	24 kr.
Pravljice in pripovedke za mladino	36 kr.
Mali vseznalec ali zbirka lahko iz- peljivih poskusov iz fizike etc.	30 kr.

